

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

СУЧАСНІ ТРЕНДИ РОЗВИТКУ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ: ПЕРСПЕКТИВИ І ЗДОБУТКИ

Матеріали навчально-наукової
конференції з міжнародною участю
24 березня 2022 року

м. Полтава – 2022

Міністерство охорони здоров'я України
Полтавський державний медичний університет

СУЧАСНІ ТРЕНДИ РОЗВИТКУ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ: ПЕРСПЕКТИВИ І ЗДОБУТКИ

Матеріали навчально-наукової конференції
з міжнародною участю
24 березня 2022 року

ПОЛТАВА – 2022

Конференція внесена до Реєстру з'їздів, конгресів, симпозіумів та науково-практичних конференцій, що проводитимуться у 2022 р., затвердженого Міністерством охорони здоров'я України, Національною академією медичних наук України, Українським центром наукової медичної інформації та патентно-ліцензійної роботи, та до Переліку проведення наукових конференцій з проблем вищої освіти і науки в системі Міністерства освіти і науки України на 2022 рік, затвердженого Державною науковою установою «Інститут модернізації змісту освіти» Міністерства освіти і науки України.

Редакційна колегія:

- Ждан В. М.** – ректор закладу вищої освіти, головний редактор;
- Дворник В. М.** – перший проректор закладу вищої освіти з науково-педагогічної роботи, заступник головного редактора;
- Аветіков Д.С.** – проректор закладу вищої освіти з науково-педагогічної роботи;
- Старченко І. І.** – начальник навчального відділу, заступник головного редактора;
- Лещенко Т. О.** – зав. кафедри українознавства та гуманітарної підготовки, відповідальний редактор;
- Золотарьова Є. В.** – редактор редакційно-видавничого відділу;
- Нетудихата О. М.** – методист вищої категорії навчально-методичного відділу забезпечення якості освіти;
- Левадна В. В.** – методист першої категорії навчально-методичного відділу забезпечення якості освіти, відповідальний секретар.

«Сучасні тренди розвитку медичної освіти: перспективи і здобутки», (2022; Полтава)

Матеріали навчально-наукової конференції з міжнародною участю «Сучасні тренди розвитку медичної освіти: перспективи і здобутки», 24 берез. 2022 р. [Текст].– Полтава: ТОВ «АСМІ», 2022. – 335 с.

ISBN 978-966-182-661-7

У збірнику опубліковані статті, присвячені питанням застосування у закладах вищої освіти інноваційних методів і прийомів організації навчально-пізнавальної діяльності здобувачів вищої освіти; впровадження у систему освіти новітніх технологій та технічних засобів навчання, науково-методичного супроводу; розвитку та вдосконалення дистанційних технологій у навчальному процесі; використання досвіду зарубіжних медичних закладів як складової реформування вищої медичної освіти з метою досягнення високого рівня професійної компетентності лікарів.

За зміст публікацій відповідальність несуть автори.

УДК 378.001.1

СУЧАСНІ ТRENДИ РОЗВИТКУ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ: ПЕРСПЕКТИВИ І ЗДОБУТКИ

СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ ЯК КЛЮЧОВИЙ КОМПОНЕНТ У НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ КАФЕДРИ ХІРУРГІЇ №1 ПРИ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ЛІКАРІВ <i>Нємченко І.І., Ляховський В.І., Лисенко Р.Б., Рябушко Р.М., Краснов О.Г., Сидоренко А.В.</i>	214
ФОРМУВАННЯ ЗАГАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ ПРИ ВИКЛАДАННІ «МЕДИЧНОЇ ХІМІЇ» <i>Ниркова Ю.В., Біланова Л.П.</i>	216
ДОСВІД ВИКЛАДАННЯ ОРТОДОНТІЇ ЛІКАРЯМ-ІНТЕРНАМ ЗА СУЧАСНИМИ ТЕХНОЛОГІЯМИ <i>Ніколішин І.А., Галич Л.Б., Куроєдова В.Д., Гутовська І.О., Коробов П.С.</i>	218
ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ ХІМІЇ ІНОЗЕМНИМ СЛУХАЧАМ НА ПРОПЕДЕВТИЧНОМУ ЕТАПІ НАВЧАННЯ <i>Овчаренко О.В., Кушпіль Н.О., Іотова І.М.</i>	219
ПЕРСПЕКТИВНІ НАПРЯМИ, ЗДОБУТКИ Й СУЧАСНІ ТRENДИ РОЗВИТКУ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ НА КАФЕДРІ ПРОПЕДЕВТИКИ ОРТОПЕДИЧНОЇ СТОМАТОЛОГІЇ <i>Оджубейська О.Д., Кіндій Д.Д., Король Д.М., Рамусь М.О.</i>	221
ПИТАННЯ САМООРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ ЗВО <i>Павленко С.А., Павленкова О.В., Сидорова А.І., Ткаченко І.М.</i>	222
УПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС НА КАФЕДРІ ХІРУРГІЇ №3 В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ COVID -19 <i>Панасенко С.І., Челішевілі А.Л., Малик С.В., Драбовський В.С., Рибалка Я.В.</i>	224
СИМУЛЯЦІЙНЕ НАВЧАННЯ НА КАФЕДРІ ПРОПЕДЕВТИКИ ВНУТРІШНЬОЇ МЕДИЦИНИ: ВІД ЗАГАЛЬНИХ ПРИНЦИПІВ ДО КОНКРЕТНОГО ПРИКЛАДУ ЗАСТОСУВАННЯ <i>Петров Є.Є., Іваницька Т.А., Сакевич В.Д., Борисова З.О.</i>	226
КОМПЕТЕНТІСНИЙ ПІДХІД У ПІДГОТОВЦІ МАГІСТРІВ НА КАФЕДРІ ТЕРАПЕВТИЧНОЇ СТОМАТОЛОГІЇ <i>Петрушанко Т.О., Бублій Т.Д., Сідаш Ю.В., Дубовая Л.І.</i>	227
ОРГАНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В УМОВАХ ЗМІШАНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ НА КАФЕДРІ ТЕРАПЕВТИЧНОЇ СТОМАТОЛОГІЇ <i>Петрушанко Т.О., Іленко Н.М., Литовченко І.Ю., Ніколішина Е.В., Іленко-Лобач Н.В.</i>	229
ІННОВАЦІЙНІ КОНЦЕПЦІЇ ВИКЛАДАННЯ У СФЕРІ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ <i>Писаренко О.А., Цвєткова Н.В.</i>	230
СУЧАСНІ ТRENДИ РОЗВИТКУ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ В ТРАВМАТОЛОГІЇ Й ОРТОПЕДІЇ <i>Півець Ю.М., Пелипенко О.В., Павленко С.М., Ковальов О.С.</i>	232
ЗДОРОВ'Я СТУДЕНТІВ – ПРІОРИТЕТНА СКЛАДОВА МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ <i>Підлужна С.А., Корчан Н.О., Шерстюк О.О., Свінцицька Н.Л., Білаш В.П.</i>	233
ЕЛЕКТРОННІ ОСВІТНІ РЕСУРСИ НАВЧАЛЬНОГО ПРИЗНАЧЕННЯ ЯК СКЛАДОВА ОСВІТНЬО-ВИХОВНОГО ПРОЦЕСУ <i>Плужнікова Т.В., Ляхова Н.О., Краснова О.І., Мартиненко Н.В., Краснов О.Г.</i>	236
СИСТЕМНА МЕДИЦИНА Й ЗАПРОВАДЖЕННЯ ВАЛЕОЛОГІЧНИХ КОМПЕТЕНЦІЙ ЯК ГОЛОВНІ ТRENДИ СУЧАСНОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ Й ШЛЯХИ ПОДОЛАННЯ НЕІНФЕКЦІЙНИХ ЗАХВОРЮВАНЬ <i>Потяженко М.М., Невоїт Г.В., Кітура О.Є., Соколюк Н.Л., Люлька Н.О., Настрога Т.В., Корпан А.С.</i>	238
УДОСКОНАЛЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У МЕДИЧНІЙ ОСВІТІ – БАЗА РЕФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я ДЕРЖАВИ <i>Потяженко М.М., Соколюк Н.Л., Люлька Н.О., Кітура О.Є., Настрога Т.В., Невоїт Г.В., Корпан А.С.</i>	240
СЕМАНТИЧНІ ТА СТИЛІСТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ НЕОЛОГІЗМІВ, ПОВ'ЯЗАНИХ ІЗ ПАНДЕМІЄЮ COVID-19, В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ <i>Прийма Л.Ю., Шерстюк Н.О., Знаменська І. В., Гаєрильєва К. Г.</i>	242
ДОСВІД ВИКЛАДАННЯ СЕКЦІЙНОГО КУРСУ НА КАФЕДРІ ПАТОЛОГІЧНОЇ АНАТОМІЇ З СЕКЦІЙНИМ КУРСОМ <i>Проскурня С.А., Ройко Н.В., Старченко І.І., Филенко Б.М., Прилуцький О.К.</i>	244
ЯКІСТЬ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ У ВИЩІЙ МЕДИЧНІЙ ШКОЛІ: ПРОБЛЕМИ Й ПЕРСПЕКТИВИ <i>Пустовойт Г.Л., Ярмола Т.І., Кострікова Ю.А., Талаш В.В., Ткаченко Л.А.</i>	246
ІНКЛЮЗИВНА ОСВІТА ЛЮДИНИ З ОБМЕЖЕНИМИ МОЖЛИВОСТЯМИ ЗДОРОВ'Я <i>Резвіна К.Ю., Новіков В.М., Швець А.І.</i>	247
ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ СТРЕС ЗДОБУВАЧІВ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ СЕСІЇ: ОЗНАКИ Й ПРОФІЛАКТИКА <i>Ряднова В.В., Безкоровайна І.М., Безега Н.М., Воскресенська Л.К., Пера-Васильченко А.В., Стебловська І.С.</i>	249
PROCES WCZESNEGO WSPOMAGANIA ROZWOJU DZIECKA Z NIEDOKSZTAŁCENIEM MOWY O TYPIE AFAZJI MOTORYCZNEJ – STUDIUM PRZYPADKU <i>Sasiela K.</i>	251

Поєднання традиційної структури навчального плану з елементами інтерактивних технологій із метою оптимізації якості навчального процесу дає можливість істотно покращити успішність засвоєння матеріалу, сприяє формуванню в студентів клінічного мислення.

Список використаної літератури

1. Бойченко Л. Мотивація навчальної діяльності: методичний семінар-тренінг з використанням методів інтерактивного навчання /Л. Бойченко//Завуч. Сер. Шкільний світ.– 2011. – №11. – С.1-8.
2. Вартанова К.Ю. Проектная деятельность студентов как эффективный способ реализации личностноориентированного подхода /К.Ю. Вартанова// Филологические науки. Вопросы теории и практики. – 2015. – № 9, ч. 2. –С.61-63.
3. Иванов А.Ю. Содержание педагогической деятельности как основа формирования компонентов профессионального стандарта преподавателя// Педагогическое образование: современные концепции, теория и практика: сб.науч.статей / Под общ. ред. И.И. Соколовой. – СПб.: ФГНУ ИПО ОВ РАО, 2013. – С.422-428.
4. Ільченко О.І. Інтегральний підхід до викладання у вищих медичних навчальних закладах / О.І. Ільченко, Т.В. Козицька, О.В. Храпай // Медична освіта. – 2012. — № 3 (додаток). – С. 70-72.
5. Модернізація медичної освіти шляхом формування клінічного мислення кейс-методом (CBCR) / за ред. Олле Тен Кате. – Медичний центр Утрехтського університету, 2014. – С. 32–33.
6. Моїсєєва О.В. Інтерактивні технології навчання як спосіб вдосконалення вищої освіти в Україні /О.В. Моїсєєва//Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка. Педагогічні науки. – 2015. – Вип. 3. – С. 165-169. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VZhDUP_2015_3_34.
7. Одарюк І.В., Войкіна А.Ю., Одарюк А.А. Из опыта дистанционного обучения иностранному языку студентов неязыковых специальностей /И.В. Одарюк, А.Ю. Войкіна, А.А. Одарюк // Филологические науки. Вопросы теории и практики. – Грамота, 2015. – №9, ч.2. – С.158-161.
8. Одарюк І.В. Презентаційна реч як технологія формування компетенції делового об'єднання на іноземному мові /І.В. Одарюк// Преподаватель высшей школы в 21 веке: тр. междунар. науч.-практ. интернет-конф. Ростов н/Д: Изд-во РГУПС, 2014. Сб. 11. С. 204-209.
9. Пометун О., Пирожниченко Л. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання. – К.: Видавництво А.С.К, 2007. – С.7, 11, 19.
10. Сологуб Н. Інтерактивні методи в процесі формування загальнокультурних компетентностей /Н.Сологуб// Директор школи. Сер. Шкільний світ: для кер.навч.закл. – 2012. – №19 (жовт.). – С.44-47.

ФОРМУВАННЯ ЗАГАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ ПРИ ВИКЛАДАННІ «МЕДИЧНОЇ ХІМІЇ»

Ниркова Ю.В., Біланова Л.П.

Полтавський державний медичний університет

Підкреслено значущість загальних компетентностей у підготовці майбутніх медичних сестер; зазначено, що саме вищевказані складові мають велике значення для конкурентоспроможності. Проаналізовано наукові джерела з питання розвитку професійних характеристик майбутніх медичних сестер на основі сформованих загальних компетентностей.

Ключові слова: компетентність, дистанційне навчання, академічна доброчесність, інформаційні технології, деонтологічні принципи.

In the article relevant to the importance of zonal competencies in the training of future nurses, it is noted that the above components are important for competitiveness. Scientific sources on the development of professional characteristics of future nurses on the basis of the formed general competencies are analyzed.

Key words: competence, distance learning, academic integrity, information technologies, deontological principles.

В умовах реформування галузей освіти й медицини важливе питання підготовки фахівців, які зможуть самостійно робити висновки і вчасно реагувати на виклики часу. У першу чергу основну увагу потрібно приділяти професійній підготовці майбутніх медичних працівників, які несуть відповідальність за свої рішення, тому що їхня діяльність пов'язана зі здоров'ям людей. Підготовка майбутніх медичних сестер відбувається в закладах фахової передвищої освіти [1].

Науковці постійно наголошують на підготовці компетентного спеціаліста, а в першу чергу під компетентністю розуміємо особистісні й професійні риси. Слушно зазначають, що компетентність майбутнього медичного працівника має включати професійні, дослідницькі, наукові, комунікативні навички [4]. Лимар Л. при дослідженні функціональної компетентності майбутньої медичної сестри вказує на важливість фахових знань, які ґрунтуються на науковості й мультидисциплінарності [2]. Можна погодитися з думкою, що майбутній медичний працівник має не просто оволодіти системою знань у навчальному процесі, а й уміти безперервно аналізувати сучасну наукову інформацію [3]. Згідно з проведеним аналізом наукової літератури можна взяти за необхідне навести не лише теоретичні напрями питання, що стосуються організації методів наукової діяльності під час навчання, а й наводити практичні навички викладання медичної хімії в фаховому медико-фармацевтичному коледжі. Важливо, щоб під час навчання здобувачі освіти не лише здобули знання й навички щодо майбутньої професії, а й навчилися розвивати вміння під час професійної діяльності. Для досягнення цього при вивченні навчальних дисциплін викладачі мають сприяти розвитку вищезазначених умінь. Дисципліни циклу загальної підготовки найбільш важливі на перших курсах у освітньо- професійній програмі, тому що формують базу знань про хімічний склад організму людини, дослідження хімічного механізму дії ліків на молекулярному рівні, аналіз біологічно важливих речовин тощо. Завдання, які стоять перед дисципліною «Медична хімія», сприяють реалізації цих задач. Зокрема при підготовці майбутніх медичних сестер при вивченні теми «Буферні системи організму» здобувачі освіти отримують завдання

такого характеру: «Приготувати бікарбонатну буферну систему з $\text{pH} = 7,4$, навести алгоритм приготування суміші, дослідити зміщення водневого показника при додаванні розчинів аскорбінової кислоти та соди, виміряти водневий показник за допомогою рН-метра та побудувати графік зміни за допомогою цифрової лабораторії Einstein (TM) і порівняти результат із математичними розрахунками за формулою».

При виконанні завдання здобувачі освіти використовують навчальну й наукову літературу, аналізують джерела інформації, організовують і планують діяльність, працюють із сучасним обладнанням, відтворюють результати роботи, проводять самоконтроль. Усі зазначені навички сприяють формуванню загальних компетентностей, без яких неможлива професійна діяльність, адже серед основних умінь є здатність використовувати інформаційні й комунікаційні технології з метою інтерпретації й обробки науково-медичної інформації.

Наукові дослідження здійснюються з метою одержання наукового результату, а це, своєю чергою, – нове знання, здобуте в процесі фундаментального або прикладного пошуку й зафіксоване на носіях теоретичної інформації у формі наукової статті, звіту, доповіді, повідомлення про науково-дослідну роботу, наукового відкриття тощо. Науковий прикладний результат – це нове конструктивне чи технологічне рішення, експериментальний зразок, закінчене випробування, яке впроваджене або може бути впроваджене в суспільну практику. Такий результат може мати форму звіту, ескізного проєкту, конструкторської або технологічної документації на науково-технічну продукцію, моделі, зразка тощо.

Під час дистанційного навчання в умовах пандемії, щоб привернути увагу студентів до проблеми, можна запропонувати розв'язати завдання: «Провести теоретичний аналіз складу антисептичних серветок та виготовити свій розчин, який буде мати кращі показники». Учасників освітнього процесу дуже зацікавило завдання, урахувавши актуальність, незначні дослідження в цьому напрямі, глобальність проблеми, новизну. В умовах пандемії велику кількість інформації людина отримує з інтернет-ресурсів, а отже, студенти мають навчитися її швидко аналізувати, класифікувати, систематизувати, робити узагальнення й висновки, а отже, і користуватися засобами сучасних інформаційних технологій. Окрім цього, на медичній сестрі лежить завдання, дотримуючись деонтологічних принципів, кваліфіковано роз'яснити, науково обґрунтувати й доступно проінформувати пацієнта щодо наявної проблеми.

Першочергові завдання викладачів – не просто залучати здобувачів освіти до виконання задач із науковим характером, а й сприяти зацікавленню наукою, мотивувати до навчання організацією своєї майбутньої професійної діяльності, в якій медична сестра постійно вивчає наукові статті, бере участь у тренінгах, семінарах. При вивченні дисципліни «Медична хімія» можна запропонувати завдання такого характеру: скласти словник із назвами медичних препаратів і хімічними формулами складових речовин та практичним застосуванням; провести аналіз назви препарату і його складових чи застосування (назви препаратів може запропонувати викладач і для початку дослідження краще взяти лікарські засоби з неорганічною складовою, а потім ускладнити завдання, якщо студенти впораються із зазначеними задачами).

Актуальними є питання академічної доброчесності при проведенні власних наукових пошуків, у результаті майбутній фахівець привчається до порядності й колегіальності. Тому важливо при оприлюдненні результатів дослідження навчити здобувачів освіти зазначати посилання й правильно використовувати матеріали попередніх досліджень.

Отже, загальні компетентності є однією з ключових характеристик для конкурентоспроможного фахівця медицини, зокрема медичної сестри, яка не лише сприяє формуванню спеціальних медичних знань, а й формує навички самокорекції, рефлексії, саморозвитку. У подальших дослідженнях плануємо звернути увагу на проблему оприлюднення результатів наукового пошуку студентів, охарактеризувати труднощі, пов'язані з їх участю в конгресах, семінарах, тренінгах, конференціях і шляхи їх подолання.

Список використаної літератури

1. Закон України про вищу освіту. Редакція від 24.07.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text> (дата звернення 9.08.2020).
2. Лимар Л.В. Зміст і складові загальної компетентності: психологічний аспект. Вісник післядипломної освіти. Випуск 8(37) «Серія «Соціальні та поведінкові науки». URL: <https://doi.org/10.32405/2522-9931> (дата звернення 5.08.2020).
3. Мороховець Г., Макаренко О., Стеценко С. Формування професійної компетентності майбутнього лікаря як педагогічна проблема. Витоки педагогічної майстерності. 2017. Випуск 20. URL: file:///C:/Users/Yulia/Downloads/vpm_2017_20_40.pdf (дата звернення 7.08.2020).
4. Сенюк Б.П., Борейко Л.Д., Юрнюк С.В. Формування загальної компетентності. Цифровий Репозиторій - Інтелектуальні Фонди Буковинського державного медичного університету. URL: <https://core.ac.uk/reader/144959066> (дата звернення 5.08.2020).